

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS: Megjelen a lap hetenként négyszer u. m. vasárnap, Keddén, Csütörtökön és Szombaton. Kiadó-hivatal: Kéziratos, STEIN J. Könyvkereskedés.

Előfizetési felhívás!

Hivatkozva lapunk nov. 28-diki számában közzétett külön mellékletben is szétküldött programunkra, tisztelettel kérjük lapunk t. cz. olvasóit előfizetéseik megtételére. A czimboritékok és kiadás czélszerű elrendezése s főleg azon körülmény tekiütéből, mely szerint a hírlapi bélyeg miatt a megrendelt számon felüli példányokat nyomtatnunk sok nehézséggel jár, siető megrendeléseket kérünk.

Előfizetési ár:
Egészévre 12 frt.
Félévre jan.—július 1-ig 6 „
Évnyegyedre jan.—apr. 1-ig 3 „ a. é.

Az előfizetéseket bérmentve lapunk kiadó-hivatalához (Stein János b.-középutcai könyvkereskedése) kérjük beküldeni.

A „KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY“
kiadó-hivatala.

Kolozsvár, dec. 30-kán 1861.

Minél közelebb az idő, melyben Lincoln válasza az angol ultimatumra megjöhetne, annál nagyobb az idevonatkozó hírekbeni tarkaság és ellenmondás. Uj-yorki sürgönyök szerint a békepárt a washingtoni kabinet tagjai közt kevesebbsebben van. Az egyesült államok fővárosai egyre ostromolják a congressust kérvényekkel, melyek éppen nem békülékeny szelleműek. Csaknem bizonyosnak tartják, hogy a congressus többsége e kérvények értelmében fog nyilatkozni; Lincolnról pedig tudni akarják, hogy minden nagy mérsékeltseggel mellett is kimondotta, hogy magatartásában a congressus többségének akaratát veendi zsinormértékül.

Más tudósítások szerint Seward az egyesült államok külügyi titkára késznek nyilatkozott az elfogott ügynököket Angliának bizonyos feltételek alatt kiadni. Sőt egy bécsi bankárlához érkezett londoni távsürgöny alapján Mason és Slidell uraknak más tekintélyes foglyokkai kicserélését, még az angol s ezt támogató francia követelések felmerülése előtt megtörtént ténynek állítják.

Bármily kevés a hihetőség ez utóbb érintett hirben, annyi kétségen kivülinek látszik, hogy Thouvenel ur sürgönye megnyugtató hatást gyakorolt a békeszeretők reményeire. III. Napoleon, mint békéltető! Franciaország, hagyományos politikája ellenére, egész erkölcsi súlyával Anglia részén s az unió ellen! — e gondolatok magán kívül ragadják örömeiben az angol sajtót, s a „Times“ szerint „alkalmasabb békebirót egy nagy királyság s egy nagy köztársaság közti viszályban nem lehetett volna találni egy első rangu állam nagy tulajdonokkal felruházott uralkodójánál, a ki ennek felette, szüntegy mint Lincoln, általános szavazattal megválasztva s éppen elnöki székben is ült.“

Thouvenel sürgönye azon határozottságánál fogva tünt fel, mely szerint egyedül az ügynökök elfogatására szorítkozva s teljesen mellőzve az éjszaka és dél közötti szakadás kérdését, egészen Anglia részére nyilatkozik. Míg például a bécsi kabinet szintén igazat ad Angliának, de egyszersmind az egyesült államok iránti rokonszenvét is kijelenti.

Mily irányt fog adni a francia politika jelen nyilvánulata ez ügy további fejlődésének, az természetesen az idő titka. Ugy látszik azonban, hogy a francia külügyminiszter iratának rendkívüli „prae-sioja“ arra van számítva, hogy a tuilleries-k kabinetjének az éjszaka és dél közötti viszály kiegyenlítésének szőnyegre jövedésekor semmi előzmények által meg nem kötött szabad keze legyen. Már is hírlik, hogy a külön szövötteknek két új ügynöke van utban Európa felé, kik Dawis elnöknek egy alkotmányjavaslatát hozzák magukkal, melyről az a remény, hogy az éjszaka jóváhagyását is megnyerendi. Ezen alkotmány fővonása, hogy az éjszaka és dél közötti vámsorompót megszünteti, s ez intézkedésnek megfelelőleg a négerekre is a munkasabadság elvét alkalmazza. Ily hírek közepette nem csoda, ha oly rózsás remények is kerülnek felszínre,

mely szerint Napoleon császár azért halasztotta volna a törvényhozótest megüjtését jan. 28-ra, hogy akkor a trónbeszédben nemcsak az angol-amerikai, hanem az éjszaka és déli államok közt fenforgó viszályt is bevezgett tények gyanánt jelenthesse. Mindezen körülményekből, bármily képtelenségekkel határos feltevések és ellenmondások tartalmazzanak, egy tisztán kiderül: hogy az utak nagyban elő vannak készítve arra, hogy legyen béke vagy háboru, a francziák császára vagy mint a jog és igazság védője, vagy mint a békesováró emberiség jölvöje mindenestre újabb érdemekkel tetézve, s befolyásban gazdagodva bontakozék ki ez ügyből is, s annál nagyobb sikerrel láthasson európai teendőihez.

Az olasz félszigetnek csak nem lehet nyugalma a rablócsapatoktól. Alig tehetek túl Borges-en, egy más spanyol kalandor vállalkozott helyébe. Trisztany az ismert carlistafőnök tábornoki címet és pénzt kapott II. Ferencztől, s utnak indult a déli tartományokba, hogy újból rendezze a „briganti“-kat. Lavalette francia követ küldetése tehát, melynek czélja, a mennyire tudva van, a volt hogy II. Ferencznek Rómából eltávozását eszközölje, ugy látszik, eredménytelen. Rómából dec. 20-ról kelt tudósítások szerint, az ottani spanyol követnek találkozására volt Trapani gróffal s felkérte őt, a spanyol kathol. felség nevében, biztassa II. Ferenczet, hogy ne engedjen Franciaország kívánatainak s ne távozzék Rómából.

A „Gaz. di Torino“ szerint Lavalette marquis II. Ferenczceli találkozására alkalmával kijelentette, hogy Franciaország nem tülhetne tovább, hogy saját zászlójának oltalma alatt folyvást összeesküvések szövődjenek egy barátságos és szövetséges kormány ellen. Frankhonban a meggyőződés uralkodik, hogy a banditaporvást a királynak Rómában tartozkodására támaszkodik, vagy legalább ezt használja ürügyül. Ennélfogva Franciaország azt hiszi, hogy a királynak saját becsülete teszi kötelességévé, Rómát elhagyni. Erre II. Ferencz így felelt volna: „Mintán ő Rómában csak mint egyszerű magányzó lakik, csak akkor fog onnan távozni, ha a pápa felmondja neki a vendégjogot, vagy erőszak alkalmaztatnék ellene.“

Meg kell még emlitenünk egy adomát, mely szerint ő szentsége a Lavallette kihallgatása után, egy megbízott főpápnak ezt mondotta volna: „Még egy óranegyede eskénk van az életből.“ Mind ezek eléggé jellemzik a helyzetet s okadatolják, miért került ismét előtérbe a római kérdés.

Kir. kormányzékai rendelet

a törvényhatósági hivatalnokok díjazása tárgyában.

(A főispánok-főkapitányok és főkirálybírákhoz.)
Meltóztatott ő cs. kir. Apostoli Felsége idei november-hó 28-kán kelt s ide f. hó 6-ról 3919—1861. udvari szám alatt kelt kegyelmes királyi rendelet által közlött legfelsőbb végzeményénél fogva az erdélyi vármegyék, székek és vidékek helyhatósági hivatalnokainak és szolgáinak fizetési megjavítását ideiglenes szabálykép és addig, míg a közigazgatás és törvénykiszolgáltatási ügyek alkotmányos uton szerveztetni fognak, a másolatilag ide mellékelt lajstrom szerint, kihagyván azonban a pénztárnokokat és a szegények ügyvédeit, kiknek állomási helyök betöltetlen hagyandók, legkegyelmesebben megengedni, s a cs. k. pénzügyminiszteriumot felhatalmazni arra, mikép ezen magasbitott fizetési illetékeket azon megyékben, melyekben az adóbefizetése rendszeren megtörténik, további rendeletig az állampénztárból tegye folyóvá és hogy ezen magasbitott fizetés élvezete az új hivatali viszony életbeléptetése után következő hónap 1-ső napján fog kezdődni.

Mely fizetési jogbitás csak is a jövöre érthető, a nélkül, hogy a mult időre ezt követelni lehetne, és így önkényt érthető, hogy az átalakulási időtől kezdve kinevezett és most hivataloskodó hivatalnokok fizetésök jogbitása a fentírt legfelsőbb határozat kihirdetése napja után következő hónap 1-ső napjától fogva lesz kiadandó.
Mi is meltóságodnak szükséges tudás és tudatás végett a fentisírt kegyelmes kir. rendelet folytán megíratik. Minthogy pedig a fennebbi kegyelmes legfelsőbb határozat alapján azon személyzeti létszám szolgálat, mely 1848 év előtt létezett, annál fogva Meltóságod felszólítatik, hogy az 1848 előtt volt személyzeti létszámot, az akkori fizetéseknek is kijelölése mellett, valamint az ezen létszám szerinti jelenlegi tisztviselők és szegődöttek névsorát a to-

vábbi intézkedések megtehetése végett ide sietőleg terjeszse fel, s egyszersmind lehető észrevételeit is, a mennyiben a legfelsőbb megállított hivatali állomásokot szaporíttatni vagy némely állomásokot felállíttatni szükségesnek látná, az indokok kifejtése mellett tegye meg.

Az Erdély nagyfejedelemségbeli kir. főkormányzéknek Kolozsvárt 1861-dik év Karácsonhava 16-dikán tartott üléséből.

Crenneville Lajos. Gebbell Károly.

Rendelet

az erdélyi megyék, vidékek és székely székek ideiglenes rendezésére.

Mintán ő cs. kir. és apost. Felsége az 1860. october 20-diki cs. diploma legkegyelmesebb keresztülvitelére folyó évi november 27-diki és december 12 diki legmagasabb határozatával legkegyelmesebben megegedni méltóztatott, „hogy míg a megyék, Fogaras- és Naszódvidéke s a székely székek jövendőbeli municipális alkotmányuk föltt országgyűlésileg törvény létesülend“, az eddigi generalis congregatiók helyébe szabad választás utján alakult állandó bizottmányok lépjenek, ennélfogva a bizottmányok alakítása, hatásköre és ügyvitelére, nemkülönben a megyékben a főispánok, a vidékekben a főkapitányok és a székely székekben a főkirálybírákra, valamint e hatóságok többi tisztviselőire nézve, a föntebbi legmagasabb határozatok szabványai alapján, következő szabályok méretnek elő zsinormértékül:

1. §. A megyét, vidéket vagy székely széket keblbi ügyeiben egy állandó, a megye, vidék vagy szék lakóinak szabad választás által alakult bizottmány képviseli.
2. §. E bizottmány, míg az erdélyi megyék, vidékek és székely székek jövendő municipális alkotmányáról országgyűlésileg törvény egyezmény létesülne, az eddigi generalis congregatiók helyébe lép.
3. §. A bizottmány, a naszódzi vidéket kivéve, minden hatóságnál áll:
  - a) a nagy földbirtok képviselőiből;
  - b) a nagyobb földbirtok választott képviselőiből;
  - c) a választási szabály által megnevezett városok, mezővárosok és ipar-helységek választott képviselőiből;
  - d) a többi községek választott képviselőiből;
  - e) az ipar, tüzlet és kereskedelem választott képviselőiből;
4. §. A naszódzi vidékben a bizottmány csak a 3. §. c), d), e) alatt emittelt osztályok választott képviselőiből áll.
5. §. Ezen felül minden választó kerületben minden választó osztály póttagokat is választand képviselői mellé a bizottmányban.

A minden választó kerületben minden választó osztály által választandó póttagok száma felére állapittatik meg a minden választó osztályra eső rendes bizottmányi tagok számának.

Azon községek, melyek a választási szabály szerint csak egy képviselőt választhatnak, egy póttagot is választhatnak.

6. §. Ha egy megválasztott bizottmányi tag a választást nem fogadja el, később kilép, vagy a bizottmányi munkálatokban részvételeben hosszabb időre gátolva van, akkor, ha azon választó osztályban több póttag volt választva, helyébe az a póttag lépik, a mely a póttagok választásánál legtöbb szavazatot nyert.

7. §. A megye, vidék vagy szék főhivatalnokai (főbiró, alispán, alkaptány, alkirálybíró, főjegyző) valamint minden járás vezető hivatalnokai, helyiely s szavazattal bírnak a bizottmányban.

8. §. A főispán, főkapitány, főkirálybíró vagy helyetteseik elnökölnek a bizottmányban.

A bizottmányi gyűlések jegyzőkönyveit a megye, vidék vagy szék jegyzője vezeti.

9. §. Bövebb határozatokat az egyes hatóságokbani e bizottmányok összeállítására, a választási jog s a megválasztásra, a választandó tagoknak a szervezendő választó kerületekre való felosztására s a választásnál tartandó eljárásra nézve a legfelsőbb szentesített választó szabály tartalmaz.

10. §. Ezen bizottmányok hivataloskodásának időszaka egyelőre azon ideig szabatik meg, a mikoron a megyék, vidékek és székelyszékek jövendő municipális alkotmánya országgyűlési törvény által meg lesz állapítva.

11. §. A bizottmányba választott képviselőknak nem szabad utasításokat elfogadni.
A bizottmány minden tagja szavazattal csak személyesen gyakorolhatja.

12. §. A bizottmányi rendes ülésekre szabályszerűleg minden három hónapban összegyűll, azonban különös sürgős és fontos esetekben rendkívüli gyűlésekre is összehívattathatik.

13. §. A bizottmánynak ugy rendes, mint rendkívüli gyűléseire összehívása kizárólag a főispán, főkapitány s főkirálybíróknak, és ha helyük nincs betöltve, vagy a szolgálatlól távol vannak, helyetteseiknek áll hatalmában.

14. §. Az elnöknek joga van a bizottmány gyűléseit, ha oly tárgyakat akarva tárgyalás alá venni, a melyek nem tartoznak hatásköréhez; ha rendetlenégek fordulnának elő, vagy ha az ülések, e gyűlékezetek tekintélyével össze nem férő jellemet öltének, feloszlatni.

Valamely megye-, vidék- vagy szék-bizottmányának

végképeni felosztását és új választás elintézését ő k. Felsége a császár rendeli el.

15. §. A bizottmány hivatva van az előbbi generalis congregatiók törvényes hatásköre szerint a megye, vidék és szék keblti ügyeit tárgyalni s azokban határozni; továbbá a tanácsot megválasztani, ha annak egyes tagjai már 1848-ig is választás alá estek.

16. §. Kivételnek innen oly ügyek, melyek az 1860 october 20 diki császári diploma s az 1861 február 26-diki állam-alaptörvény szerint az összbírodalom közös ügyeit képezik, a melyek tehát semmi föltét mellett sem vonatkoznak a bizottmány hatáskörébe.

17. §. Politikai tárgyalások államjogi, katonai és pénzügyi kérdések felett, ugyszinté azon tárgyak, a melyek a bírói hatalom hatáskörét érintik, a bizottmány tárgyalásaiól tökéletesen kizárják.

18. §. A bizottmánynak joga van, kérvényeket és előterjesztéseket a politikai kezelésben s a törvénykezésben észrevett hiányokat illetőleg, vagy oly ügyekben, a melyek a megye, vidék és szék lakóinak vagy azok egyes osztályainak köz-jólétét érintik, a kir. kormányzékhez, vagy ő cs. kir. Felségehez intézni.

19. §. A bizottmány működésénél az ő cs. k. apostoli Felsége dec. 21 ről 1860. kelt rendeletéhez kell hogy tartsa magát, mely szerint minden fennálló rendeletet fenntartanak, a míg ő Felsége a császár vagy országgyűlési közös határozat által nem módosítottatik.

20. §. A bizottmánynak joga van az egyes hatóságok (megyék, vidékek, székek) közigazgatási beosztására és a megye, vidék, szék személyzetének és fizetésének változtatására határozatot hozni s indítványt tenni, a mely azonban csak akkor érvényes, ha ő Felsége által jóváhagyatik.

(Folytatjuk)

Melléklet 13084—1861 korm. számhoz.
Az erdélyi nagy fejedelemségbeli magyar vidéki és székely-székekbeli tisztviselők szegődtek személyzeti s fizetési állásának kimutatása:

10 főispán és főkapitány	2000 forinjával	= 20,000 ft.
3 főkirálybíró	2000 "	= 6,000 "
2 "	1600 "	= 3,200 "
17 megyei főbíró	700 "	= 11,900 "
2 alkaptány	700 "	= 1,400 "
9 alkirálybíró	700 "	= 6,300 "
7 "	600 "	= 4,200 "
17 alispán	600 "	= 10,200 "
27 pénztárnok	400 "	= 10,800 "
23 főjegyző	600 "	= 13,800 "
22 aljegyző	400 "	= 8,000 "
15 főorvos	500 "	= 7,500 "
17 levéltárnok	400 "	= 6,800 "
151 szolgabíró és dultó	400 "	= 60,400 "
22 igtató	300 "	= 6,600 "
169 derékszékíró	300 "	= 50,700 "
99 a/széki bíró	300 "	= 29,700 "
86 árva-székbíró	200 "	= 17,200 "
60 írnök	250 "	= 15,000 "
15 mérnök	500 "	= 7,500 "
14 erdő-felügyelő	300 "	= 4,200 "
33 seborvos	300 "	= 9,900 "
21 közigyész	300 "	= 6,300 "
21 szegények ügyvéde	150 "	= 2,550 "
17 börtön-felügyelő	120 "	= 2,040 "
17 ajton álló	100 "	= 7,500 "
75 hajdu	80 "	= 1,440 "
18 bába	100 "	= 1,700 "
17 hivatal-szolga		
Összesen		339,930 ft.

Kolozsvár

sz. kir. városának az 1861/2-ik közigazgatási évre tervezett s tárgyalás végett a képviselő-közigyűléshez áttett költségvetése.

Bevételek.

1. Pénztári maradvány 1860/61-ik évből 1120 forint 96 kr. osztr. ért.
2. A kamatos tőkék kamataiból az 1. sz. alatti kimutatás szerint 1227 ft 73 kr.
3. A régiebb haszonbéri hátralékokból s más activ követelésekből a 2. sz. alatti kimutatás szerint mintegy 5088 ft 57 kr.
4. A városi belső birtokok haszonbéréből u. m. a) a serház haszonbéréből 11,100 ft — kr. b) a malomok jövedelméből 4000 ft — kr. c) a tordakapu melletti ház és puszták telek bérében 301 ft 10 kr. d) a vámbáz alatti bolt bérében 216 ft 30 kr. e) a redout s ennek több lakszobái bérében 3225 ft — kr. f) a magyarkapu melletti ház bérében — ft — kr. Ezen pont alatti házat Rác Sándor a töle kölcsön felvett 1000 convt ft 6% kamatjában — kr. b) a Nagy Sándor-féle telek és ház bérében 106 ft — kr. g) a Dan-féle ház bérében 260 ft — kr. i) a nagy laktanya melletti telek bérében — ft — kr. Ezen telken levő ház a laktanyai raktár, felügyelői iroda és házmester lakásul használtatik; a kert pedig katonai lovaglósoklának van alkalmazva. k) a Radnótfái-féle kert bérében — ft — kr. Ezen pont alatti kertet bére adni nem lehet, mert az lovaglósoklának van hagyva. l) a búzás bástya bérében 50 ft — kr.
5. m) a hidkapun kívüli kert bérében — ft — kr. Ezen pont alatti kert a malom udvara tágisítására használtatik.
6. A városi külső birtokok, szénafüvek, rétek sat. bérében u. m. a) Szentgyörgyhegye alatti káposztás földék bérében 103 ft — kr. b) a temetői fü bérében 100 ft — kr. c) a postaberek haszonbérében 26 ft 25 kr. d) a téglacsűr melletti Csegely és Szabó Gergely-féle rét bérében 216 ft 30 kr. e) a szenatori szénafüvek, a város ökrei számára használtatnak — ft — kr. f) a Húvadász rét bérében 317 ft — kr. g) a Cambiator Bútye-nyadi rét bérében 566 ft — kr. h) a berki két kis Erge b.

rében 52 ft — kr. i) a Szentgyörgyhegye alatti rét bérében 244 ft — kr. j) a Borjumál alatti Csegely haszonbérében 30 ft 90 kr. k) a fásberek haszonbérében 252 ft — kr. l) a Barom és Fülléres nevű legelők bérében a mult évihez képest 781 ft 10 kr. m) a 2 cambiatornyil haszonbéréből, mivel hat nyil a cambiatornyil bérlőnek adatik, 105 ft 40 kr. n) a Városterő haszonbéréből 380 ft — kr. o) a Plebanostójan termő fü bérében — ft — kr. Az ugynevezett Plebanostójan termő széna és sarju a város ökrei és a bitang marhák élemezésére van fenhagyva. p) a Szentgyörgyhegye alatti berek bérében 47 ft — kr. q) a határjárói nyil bérében 66 ft — kr. r) a Poczok bérében 24 ft — kr. s) az agyagdombon levő puszták bérében — ft — kr. Az agyagdombon levő puszták bérében semmit sem lehet bizonyos bevételkép feltenni, mert azt a mult évben sem lehetett bére adni, senki sem szólna hozzá, s terméketlen puszták levén, keblt kezelés utján sem lehetett hasznot venni róla. t) a tarcsai udvarház, legelő, szántók és fogadó bérében 800 ft 1 kr. u) a kistarcsai hodály bérében 1150 v) a tarcsai legelő bérében a mézárosoktól 1000 ft — kr.

7. A falusi birtokok haszonbérében u. m. a) a felső jóság haszonbérében 787 ft 50 kr. b) az alsó jóság haszonbérében — ft — kr. Az alsó jóság jövedelmét oly csekély, hogy adóját sem fedezi, s ennélfogva hasznot semmit sem bajt. c) a koródi jóság haszonbérében 525 ft 84 kr. d) a feleki fogadó és ahoz tartozó kaszálók bérében 735 ft 64 kr.

8. A városi haszonvételi jogok bérében u. m. a) a piaci szemét- és vásárvám bérében 6000 ft — kr. b) a hidak és kapuk váma haszonbérében a mult évihez képest 5860 ft — kr. c) a korcsolyáság haszonbérében a mult évihez képest 262 ft 50 kr. d) az idegen bor és pálinka behozatali díja bérében a mult évihez képest 3850 ft — kr.

9. Elegyes című bevételekből u. m. a) a zsemlesek malma díjában 26 ft 77 $\frac{1}{2}$ kr. b) a tarcsai só-örház s több helyiségek utáni jogelsmerési díjakból 12 ft 42 $\frac{1}{2}$ kr. c) a cs. kir. katonai kincstártól a nagy és fiók-laktanyákért, s más katonai czélokra használt helyiségeket a 3. sz. alatti kimutatás szerint 4366 ft 21 kr. d) gátmesteri fizetéspótlásban a malomtulajdonosoktól 8 ft 40 kr. e) fa árából 3,463 ft 85 kr.

10. Bizonytalan bevándókból u. m. a) polgári díjakból mintegy 65 ft 90 kr. b) kereskedelmi díjakból — ft — kr. A kereskedelmi, mint minden más díjak vétele az új iparred által meg levén szüntetve, e czimen ezuttal semmit sem lehet jövedelmek feltenni. c) próbamarha nyereség czimen 65 ft 4 kr.

11. Rendkívüli jövedelmekből u. m. a) borkorcsomárlási díjból — ft — kr. Mintán a cs. kir. kincstártól contractus mellett kivett haszonbér sem fedezetett, e czimen jövedelmet feltenni nem lehet. b) pálinka-korcsomárlási díjakból, mint a mult évben 16,304 ft 82 kr. c) a karszármái korcsomában kimérni szokott pálinka accise-jában 469 ft 28 kr. d) különböző czimen bejöheto rendkívüli jövedelmekből 1000 ft — kr. e) rabok tartásáért az acerrinudtel vasszafordítandó 400 ft — kr. f) baromutlevélek díjából 1000 ft — kr. g) a város 33,159 ft 81 kr. urbéri kárpótlási papírjának cladása szükségeltetvén a mostani folyó árra 21,552 ft 5 kr. h) ezen urbéri kárpótlási tőkének az 1861-ik decembere 31-ig restans kamatja 3,375 ft — kr. A bevételek összege 103,090 ft 95 kr.

Kiadások.

1. Mult 1860/61-ik év folytán utalványozott, de még ki nem fizetett munkák áraban, cs. adóba és tanítók fizetése pótlásába az A. kimutatás szerint 11,142 ft 59 $\frac{1}{2}$ kr.
2. Rendszeresített fizetésekre a B. kimutatás szerint, még pedig a) tanácsi személyzetnek 14,200 ft — kr. b) rendőri személyzetnek 2,850 ft — kr. c) szállás- és fuvarhivatalnak 525 ft — kr. d) községi hivatalnak 8,015 ft — kr. e) orvosi személyzetnek 1,105 ft — kr. f) árvaipénztári személyzetnek 900 ft — kr. g) szegények pénztári személyzetének 130 ft — kr. h) szolgabírói hivatalnak 550 ft — kr. i) tized-kapitányoknak 693 ft — kr. k) nyugdíjasoknak 4,203 ft 75 kr. l) eselédeknek 7,872 ft 45 kr. m) angarialistáknak 1,107 ft 60 kr. n) iskolai tanítóknak 6,134 ft — kr. o) fuvarbérőnek 2,250 ft — kr. p) kútes-nálónak 560 ft — kr. q) utazók éjjeli világítása díjában 8,672 ft — kr. r) Iparkamara szállás-bérében 210 ft — kr. s) árvaipénztár szállása bérében 231 ft — kr. t) városi adóhivatali szállás bérében 189 ft — kr. u) országos utak fenntartási költségében 302 ft 50 kr. x) 1837-diki országgyűlési követek napi díja visszafizetésében 205 ft 62 $\frac{1}{2}$ kr. y) katonai laktanyák bérében s az azokba szükséges kiszolgáltatásokra és tisztí szállásberek pótlékában C. kimutatás szerint 20,249 ft 78 kr. z) sétatéri öröknek fa-megváltásban 10 ft 8 kr. j) városi szegények házbére pótlásába és mosafás áraban 88 ft 20 kr.
3. Különböző című, határozatlan mennyiségben, de rendes kiadásokra u. m. a) próbamarha vásárlások alkalmával teendő uti és élelmi költségekre 320 ft — kr. b) napi díjakra és utiköltségekre 200 ft — kr. c) írószekőzökre a mult évihez képest 500 ft — kr. d) nyomtatási költségekre a mult évihez képest 1000 ft — kr. e) könyvkötői munkák áraban a mult évihez képest 310 ft — kr. f) új építésekre és nagyobb kijavításokra a D. alatti kimutatás szerint szükségeltetik 24,801 ft; ezek közül csak a legszükségesebb u. m. a katonai löistálló és a belső malom padja vétetik fel 8,000 ft — kr. g) királyi és községi adóban 2,200 ft — kr. h) dolgozóházi fegyverek számára szükséges kenyér és élelmi költségekre a mult évihez képest 1,100 ft — kr. i) városgazdál költségekre a leg-szorosabb számvetés szerint 7,745 ft 36 kr. k) fogházi rahok élelmi költségében a mult évbeni kiadás szerint 3019 ft 98 kr. l) temetői rendezésére 100 ft — kr. m) tanácsház számára szükségeltető fa felvágatására mintegy 150 ft — kr. n) város- és rendőrszolgák ruházatára 2,500 ft — kr. o) tüzoltó eszközök jókarban tartására és tüzoltásnál magukat kiüfőtő egyének jutalmazására mintegy 400 ft — kr. p) az utcai lámpák átváltoztatása árából szerződésileg ezen évre eső részletben 529 ft 66 kr. q) az utazó tiszték szál-

lásbére pótlékában a mult évi arányban 439 ft 13 $\frac{3}{4}$ kr. r) városháza kéményei sepréseért 27 ft 82 kr. s) pénztári hivatal számára szükségeltető zacskó-pénzben 12 ft — kr. t) kamat nélküli adósságokban E. alatti kimutatás szerint 113 ft 20 kr. u. városi épületek árnyékszékei takarításáért 134 ft 76 kr. x) város béreseire, szekerekre sat. költség 1,620 ft — kr. y) tartományi pénztárnak tartozó 1439 ft 77 kr. ez évi apasztására 265 ft 62 kr. z) bizonytalan mennyiségű rendkívüli kiadás 3,000 ft — kr. a) 69,652 ft 25 $\frac{1}{2}$ kr. kamatos adósságok 1861. october végeig lefolyt időre hátralék kamatja teszen 2190 ft 80 kr. b) az írt 69,652 ft 25 $\frac{1}{2}$ kr. adósságból 51,415 frtnak 1861. nov. 1-től 1862. octob. 31-ig eső folyó kamatja teszen 3084 ft 90 kr. c) 10,500 ft urbéri kötelezvény 1861/62-ik évi 5% kamatja teszen 525 ft — kr. d) 7737 ft 25 kr-nak nincs kamatja — ft — kr. együtt a kamatok összege 5800 ft 70 kr teszen, de e czimen az 1861/62-ik évre nem tétetik kiadásba ezen összeg. Összesen: 126,084 ft 11 $\frac{1}{2}$ kr. A bevétel tevén: 103,090 ft 95 kr. Deficit van: 22,993 ft 16 $\frac{1}{2}$ krt azaz: huszankétezer kilencszáz kilenczvenhárom forint 16 $\frac{1}{2}$ krajczár osztr. ért.

Ezen hiány onnan ered, hogy a közigyűlés meghatározta azt egyfelől, miszerint a városi lakosságnak a katonatartás terhetől megmentése tekintetéből laktanyák béreltessenek ki és láttassanak el a szükséges kellekkel, a mely czimeni kiadás, mint a 2-ik positio y. alatti pontja mutatja, — 20,249 ft 78 krt teszen, másfelől, ugyan a városi lakosság megkímélése tekintetéből, a leégett istállókat, a város-tól e végre a nagy kaszárma melletti telkeken, újból felkelletven építeni, melynek költsége, a kiadás 3-ik positioja e. betlje szerint 8000 ft összegből 6500 frtot teszen. Ezen két kiadás fedezhetésére nincs más mód, mint az, hogy a fiók-kaszármák költségére már az 1861/62-ik évre, az egyenes adó minden forintja után fizetni meghatározott 34 kron felül még 6 kr. és így együtt 40 kr. osztr. értékben községi rovatal czimén kivetessék. Ezen összeg, feltéve azt, hogy pontosan bevételhetik, tenne mintegy 24,000 frtot, mi által a fennebbi hiány fedeztetetdik.

A Magyar Tudomány Akademia Történeti M.DCCCLXI-ben.
Titkári jelentés.

Tisztelt gyűlekezet! Az akademiai igazgatóságának e teremben osztogatott jelentése intézetünk ez évi munkálatairól, felment azon adatok felhordásától, melyek az akademiai tagok egyes, a hetenként tartott ülésekben előterjesztett, dolgozásaikra vonatkoznak. Annál részletesebben lehet és illik szólnom működésünk azon sorairól, melyek a hazafiak újabb áldozatai folytán társasan eszközöltettek, s melyeknek tárgya a hazának minél több oldali megismertetése, eszközöli pedig azon állandó bizottmányok, melyek rendeltetését mult évi hivatalos előterjesztésben volt alkalmam a tudománykedvelő közönség előtt vázolnom. E bizottmányok most már külön-külön budgettel ellátva, munkálataikat vidoran folytathatták.

Ezek közül először is a Történelmi Bizottmány eszközléseit említem fel. Ennek „Történelmi Tára,” mely a hazai történeti kútfók ismertetésére s a kisebb ily emlékek közzétételére rendeltetett, három új kötettel szaporodott, melyekben egyéb érdekes közlések kivül status-férfiak, mint Bátor István leonyel király, Eszterházy Miklós nádor, Wesselényi Ferencz nádor s más ezzel egykoruak, nagy számú leveleik, Ötvös Ágoston, Ráth Károly, Nagy Iván, uraktól; több hazai és külső levéltárak okmány-készleteink regestái pedig Horváth Mihálytól, megpöleleg gazdag aratást nyújtanak a történetbuvárnak. Ezekhez sorakozik a „Magyar Leveles Tár” első kötete, mely magyar nyelvű emlékekre szoritkozva, négy száz levelet hoz a XVI. századból Szalay Ágoston által közölve, mik részben ugyan az országos történet, de még inkább a közélet, erkölcsök és nyelvi életbeli használata ismeretere szolgálnak. — A „Történelmi Emlékek” okmánytári betedik kötetében Wenzel Gusztávól részben kiadatlan, részben összegyűjtetlen Árpádokori oklevelek adatnak 1234—60-ig Fejér György nagy Codex kiegészítéssel; azok második osztályában, az irokéban pedig kilenczedik kötetül Szalay Lászlótló Verancsics Antal munkái folytattattak. E gyűjtemény készületei annyira előhaladtak, hogy a közelebbi évben hat kötet várható; új gyűjteményül pedig a „Török-Magyar Kori Emlékek” első okmányi, immár sajtó alatt. Végre a török iratok nyomozása status, megyék, városok, helységek, ekleziási levéltáraiban Behrnauer Valter, Szilágyi Sándor és Szilágyi Áron által, valamint egyéb okmányi készletek az angol archivumokban Simonyi Ernő fáradozásai mellett folyamatban van.

Az archaeologia bizottmány, melynek feladása a hazai műveltség-történet egyik fontos és nem jelentéktelen tartományát, régi művelőgunakat nyomozva, a századok romjai alól új életre támasztani; e végre nyomozó levelezést folytat szerte a hazában, s ez uton értesült Pest-megyében az északi hamveder-leletekről, a Zólyommegye több helyein kiásott bronz tárgyakról, a Szönyben újabban kiásott római sarkophagokról, stb.; továbbá tagjait több nevezetes műemléknek helyben vizsgálatával s ásatásokkal, felvételekkel bizta meg, mint Kubinyi Ferenczet és Erdy Jánost a Nyitra-Iváncái leletek helyén, honnan a magyar korona zománczaihoz hasonló mivű zománczok kerültek ki, melyek a bizottmány közleményeiben látnak virulágot; Ipolyi Arnoldot Szabolcsban a nyiregyházi téglaműépítési maradványok vizsgálatára küldte ki; Henszlmann Imrét Bényre a XIII. századi román izlésű egyház felvételére; ezek mellett készüloben az apátfalvi román, a szent-benedeki gót izlésű egyházak felvételei és rajzai, melyek mind becses adatokkal gazdagítják műregiségeink ismeretét.

A műregék kimivelésére, e téren, a kellő felismerési képesség kifejtésére munkában van Ipolyi Arnoldnál egy népszerű régészeti kalauz; valamint műemlékeink evidentiában tartása végett egy magyar régészeti reper-torium és kronika, mik részben már sajtó alatt vantarok; míg az archaeologiai közlemények II-ik kötete, gazdag műatlással, rövid nap mulva a közönség kezében lesz.

helytartó-
nk, mely
tására egy
ely tárgy-
ezt szöli-
shaeologiai
kormány-
legfelsőbb
lehet, mi-
szétron-
s az aka-
ány üdvös
yt s a ha-
s világos-
ány első-
gyházi ha-
ilági ható-
ével, vég-
hazánk ez
adatgyűj-
vizsgálatát
munkálkodá-
abb az egy-
előjárói szí-
Munkálatai
g előtt, me-
k, b bün-
ati, közok-
ok ismerte-
ek Sándor,
szfáv, Glat-
épszámlálási
ével, mind,
be; ezek
s munkájá-
már meg-
galmának és
nére tett in-
bécsi köz-
gküldésével
ány eddigi
tete mutatja
vezését szer-
ást" dolgoz-
meteorologiai
Buda városa
gyéb irányok-
lefolyt nyá-
nyai folytatá-
tt, innét en-
antánápolvig,
rdményei, mai
er természet-
természetes
esznek a tu-
Hantken
tanulmányait,
szülte, e nyár
kácsi, Pusztai
Németegyház,
oi viszonyait;
ajra megvizs-
Kereszt, Barag-
gatók eredmé-
össze, mely
nyóny-budai or-
glalja be. Ko-
ny- és szinte
ngeria-réteget
nyai ösleánytani
es bazalt kitö-
tanilag Sitme-
nyjteményt ho-
arvára szőlői-
ömlősök lelhe-
nttelepeit zsák-
gót járván be,
alkatrészei vi-
z által hazánk
otokkal gyara-
nagyhatom em-
tőlön megbízá-
r újabb nevezé-
nyomatott i re-
ni társaink fá-
n, annak első
meg nem sza-
örténet érdeké-
Nyelv emlé-
s a „Régi b
nyelvhasonlító
nn Olvasó
Abuska ma-
ez osztály két
rszágban, mely-
e, s nyelvanyag
asztásában tar-
vezések vizsgál-
anulmányosabbak;
magyar népmé-
ön.
által folytatólág
on levő munká-
zett igazgatósági
pedig külön elő-
ekhez térek, me-
az igazgató ta-
hai országbiráját

keseregjük, magas jellemű, s egykor a hazának legmagasb polczán ült férfit, ki nemcsak kormányzó-testületünk működéseiben vett élénk részt, hanem többször huzamosan az elnöki széket is betöltötte. A nyelv- és széptudományi osztály rendes tagjai közül Szemeré Pál öreg társunkat vesztettük el, kinek az izlés s a neologia terén irodalmunk körül kétségtelen érdemei voltak; szinte ez osztályban Markó Károlyt a világhírű képirót, Vachott Sándort a kedves lyrai költőt, Tasner Antal munkás lexikograph tagunkat, kiről egy más téren, hol tanácsos, kéréssel, buzdítással annyi hazafiai szép tett irányadója vagy létesítője lett, méltán kiálthatjuk a hazának: Multis ille bonis flebilis occidit: Nulli flebilior quam Tibi. — A philosophiai osztály Kál- lay Ferencz régi, s míg ereje biita, munkás rendes tagját kísérte el sírjához; — a növénytudományi osztály tiszteleti tagjai közül az alapító Telekies utolsóját Lászlót, irodalmunk s intézetünk egykor nagyra menendő munkását, szomorú viszonyok szomorú áldozatját; külföldi társaink közül az európai hírű és jelentéktű Savigny Károly Frigyes; végre a történelmiben Ötvös Agostont, az erdélyi történet pótolhatatlan vizsgálóját; — s a jeles történelmeszt Fallmerayer Fülöpöt, hazánknak a külföldön melegkeblű, ragaszkodó barátját.

Uj választásaink eredményei, midőn alapszabály szerinti megerősítéseket fogták megyneni, külön lesznek köz- zétévé.

S ezek azok, miket szerencsém volt az akademia folyó évi munkálatairól előterjeszteni, most midőn utolszor van szerencsém, mint e nemzeti intézet organuma, az irodalom kedvelő közönségéhez szólni. Hajló koromban oly pálya be- töltésére hivatva, mely ezentul egész munkásságomat veszi igénybe, lelépek a helyről, melyen buszonhat évig, akademiánk s a haza különeműi szövetségai közt állottam, s melyen társaimtól annyi jeleket vettem a szives bizodalomnak és barátságának, az irói közönségtől pedig annyi jóban és nemjában vala részem. Az utóbbinak emberi gyarlóságom lehetne kútfeje: az igazságos gánost tűrni s belőle okulni szoktam, az igazságtalan feletti fájdalommat kebelemben fojtottam: emlékezetem csak a jószág és sziveség zálogait őrizte meg. Nem csekély vigasztalása hátralevő életemnek azon öntudat, hogy, ha ki cselekvéseimben hiányt lelt, az nem a szent ügy iránti közönösség, hanem erőtlenségem következtése volt, melyet nem szégyenlek; hogy akarva, sőt csak tudva is senki érdekeit nem sértettem, hogy a kor első fiainak jóakarát érdemem feletti méltóságom, habár ingyen kegy gyanánt bírom lehetett, s azt tán elvonultságomba is magammal vihetnem szerencsém leszen. Ezzel jelen s jelen nem levő író-társaimat üdvözölve, magamat szives emlékezetükbe ajánlom.

Dr. Toldy Ferencz.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Szombaton januárius 4-kén Hugó Károly „Brutus és Lucretia“ című tragoediája fog adni szinpadunkon Paulainé jutalmára. Dramairodalmunk s a jutalmazandó érdekében egyaránt ohajjuk, hogy a t. közönség az előadást azon részvételt karolja fel, melyre jeles, mondhatók egyetlen drámai színésznők, minden magasztalási phraseologia nélkül, valóban érdemes.

— A bécsi hivatalos lap a Felsőnének egy folyó hó 19-ről kelt legfelsőbb határozatát közli, mely szerint a lemberg helytartóság hatáskörének az egész tartományra kiterjesztését rendelő 1860. april 22-ről legfelsőbb kézirat tartama odamódosított: hogy az egyetemes királyság legfőbb politikai és közigazgatási vezetése egy Lembergben székelő főkormányzó kezei közt egyesítve marad ugyan; ennek azonban két egymástól független politikai országos hatóság Lemberg és Krakkó székhelyekkel lesz alája rendelve.

— Debreczenváros polgármesterévé Szöllösi János volt cs. kir. helyettes polgármester nevezetett ki. Főbíró Csáthy Károly cs. pénzügyészeti segéd. Főkapitány Hanke Leo volt cs. megyei biztos, a ki a protestans egyházi gyűléseket feloszlásra szólította.

— A „Sürgöny“ bécsi levelezője úgy hallja, hogy a lapok által közölt azon hír, mintha az erdélyi hivatalnokoktól reversalist követelnének, melyben a február 26-diki okmányokra kötelezik magukat, alaptalan. Bécsben azt vetik szemére az erdélyi törvényhatóságoknak, hogy kénylik, kedvük szerint csinálnak maguknak esküformákat, melyekben az 1848-diki törvények játszották a főszerepet. Az erdélyi udv. kancellaria most az 1848 előtti alkotmányos esküre akarja a hivatalnokokat kötelezni. Ezen esküformában benne van a kormány rendeletei iránti engedelmisség.

— Ugyanazon levelező írja, hogy a m. kir. ndv. fő-kancellár ő nmltga már annyira felűdült, hogy járnai kelni tud s folyó hó 25-ikén kikocsizott. Az orvosok légváltoztatást ajánlottak neki, minek következtében vasárnap nyolcz, tíz napra Drezdába vagy Münchenbe fogott ő nmltga el- utazni.

— A Széchenyi-emlékszobor létesítése körül szükséges teendők teljhatalmu intézésére, gr. Desseffy Emil m. tud. társasági elnök ur indítványa alapján bizottság alakított, melynek elnöke az indítványozó gróf; tagjai: báró Ötvös József, gróf Andrássy György, gróf Cziráki János, Deák Ferencz, gr. Károlyi György és b. Vay Miklós. Az e célra gyűlt összeg már meghaladja a 66,300 frtot; pedig az aláírási ívek közül még mint egy 400 kün van, s az adakozás folyvást foly.

— Deák Ferencz arczképeiből eddig 7000 forint jött be, mely összegnek fele a Josephinum, fele pedig az árva- leányház javára fordítottat.

— Az újvidéki szerb egyházköztség a Felsőnéhez fel- iratot intézett egy szerb nemzeti és egyházi congressus mi- előbbi tarthatásának engedélyezése végett, melyben a patri- archa választást megelőzőleg egyházi, iskolai és alapítványi ügyeik lennének elintézendők. A gyűlés különben az idevo- natkozó declaratorium értelmében lenne megtartandó, csak- hogy 75 helyett 100-ra kéri a tagok számát tétetni, mint 1790-ben is volt.

— Pesti lapok szerint Véli es Kelemen fiatal hegedű-

művész hazánk- és városunk fia a bukaresti szinpadon szép sikerrel hangversenyzett.

— Sz. István első királynok jobbának őrzésére egy új ereklyetartó készítését, a herceg primás kérésére követ- kezében a Felsőné jóvábagyta. A 35 hüvelyk hosszú és 20 hüvelyk széles műdarab Lippert bécsi építész tervrajza után készülend. A gyöngyökön és drágaköveken kívül mint- egy 80 font ezüst fog hozzá kelleni. Költségeit az összes magyar katb. püspökség fedezi. Rajza ki lesz állítva a lon- doni világtárlaton.

— Ruszt város Sopronygyében e hó 19-kén leégett. A templom, paplak, kórház, és városháza is a lángok mar- talékává lettek.

Színházi játérend.

Kedd dec. 31-én: „A molnár és gyermeke.“

Szereda jan. 1-én: „Bánk-Bán.“

Csütörtök jan. 2-án: Gizella, ballet. Launer k. a. Car- ron, Neumüller k. a. és Albert- vendégek — ezt megelőzi: „Fehér Othello.“

Péntek jan. 3-án: Opera.

Szombat jan. 4-én: „Brutus és Lucretia.“ Hugó Ká- rolytól — Paulainé jutalomjátéka.

POLITIKAI HIRJEK.

A „Pesti Napló“ igen érdekes, bár elkésett levelet kö- zöl, melynek részletei az északamerikai államok sergében szolgáló magyarok vilézségét tünteti ki. Még novemb. 20-ról, Brooklynból kél s levelez az akkori események kö- zepette többek közt így ír: M. G. Fremont 30,000 ember- rel Missouri államba nyomult. Elérvén azon helyet, hol egy nagy esatában közfajdalomra G. Lyons éppen 11 hét előtt elesett; oct. 26-án G. Fremont testőreit. 150 lovast, Major Zágonyi parancsnoksága alatt Springfield felé küldé. Zá- gonyi itt váratlanul 2000—2200 fjból álló déli hadcsapatra bukkant. Zágonyi még becsülettel visszavonulbatott volna; de vakmerően nekivágtat az újat álló patakknak, átúsztat, itt is egy a delieket védő fakerítés tartóztatá. A legnagyobb titülés közepette leszál a nyeregéből lovasaival együtt, s a kerítésen átvezetik lovaikat. Midőn közel voltak az ellenség- hez, csak egyszer sőtötték el fegyvereiket — két 6 csövű marine-revolvert s egy 5 csövű finom karabélyt — aztán amugy huszárosan karddal rohantak neki, s rövid tusa után szétverték a delieket. Ezen hőstett után valamennyi amerikai hirlap kiadta Zágonyi arczképét.

— Hercegovinai tudósítások szerint Omer pasa mozgó hadoszlopokat szándékozik felállítani a fölkelők kiűrésének meggátlására. Omer pasa új kiáltványt akar kibocsátni a föl- kelőkhez, felszólítván őket, hogy a „rosz szándéku“ tanács- adókra ne hallgassanak. A török kormány a bosnyák ke- resztényeknek nagy területet engedett át; hasonló kedvez- ményben akarja részesíteni a hercegovinaiakat is.

— A suttorinai expeditiora vonatkozó orosz jegyzék — mint a „P. Hirnök“ hiszi — se nem óvás se nem diplo- matiai előterjesztés. A sz.-pétervári kabinetnek — ugymond — úgy látszik, kikérülte figyelmét azon körülmény, hogy a párisi békeszerződés nem szüntelhet meg régibb szerződése- ket, melyeket Ausztria saját területének biztosítására kötött. Ezen szerződések a maguk érvényében fennmaradnak és így Ausztriának felelete e szellemben fog hangzani.

— Bécsben dec. 26-án azon kevés hitelre talált ma- gánsürgöny keringett, miszerint a washingtoni kormány Ma- son és Slidell letartóztatott délamerikai biztosokat más fog- lyokkal, kik a foederalisták kezei közt vannak, kicserélte.

— Mindazon angol tisztok, a kik Ausztriában tartoz- kodnak, felszólítást kaptak, hogy térjenek vissza Angliába és az Anglia és Amerika közt netalán kiütendő háboru ese- tére ajánlják fel szolgálataikat az angol kormánynak.

— A H. B. H. bécsi levelezője írja, hogy Miloche- vich ezredes és orosz főkonzul Szerbiában. ki huzemos ideig távol volt állomásától, parancsot kapott, hogy rögtön siessen vissza Szerbiába Balabine bécsi orosz követtől kü- löns utasításokat kapott.

— Klekbe két török gőzös érkezett élelmi szerek- kel, rubázattal s egyéb katonai szükségletokkal. Ugyane- kor 2,500,000 piaster is küldetett ide; egy hasonmennyi- ségű küldemény fog mielőbb következni. Az említett gőz- sök egyike Antivariban öt millió piastert tett ki.

— A „Diritto“ olasz lap közzé teszi a csehek a dressét az olasz parlamenthez, melyben baráti érzelmei- ket jelentik.

— Az Olaszországban kimult Winkler ezredesnek barátai emlékszobrot emelnek.

— Bukarestben dec. 16-án megnyitá a kamara.

— A „Pays“ arról értesül, hogy nemcsak Franciaor- szág intézett Amerikához oly jegyzéket, melyben Anglia mellett nyilatkozik, hanem Ausztria is.

— A madagascari király kijelentette aziránti szándé- kát, hogy áttér a cath. vallásra.

— A braziliai császár Victor Emanuelt elismerte Olasz- ország királyának.

— Tristany a spanyol carlista vezér Rómában tar- tozkodik. II. Ferencz tábornoki ranggal rubázta fel, s szük- séges pénzüsszegekkel látta el, hogy erélyesen folytassa a rablóhadjáratot.

— Napoleon herceg azért nem szolt a senatusban az utóbbi viták alkalmával, mert a császár azt neki határozot- tan megtilta.

— Franciaország egy törzstisztet küld Amerikába, ki onnan tüzetes jelentéseket teend.

— A francia senatus ülési eddig csekély figyelmet gerjesztettek. A f. hó 20-ki ülés azonban élénkebb volt az előbbieknél. Gróf Brenier, mint látszik, azon nézetben van, hogy a császárt saját akarátának ellenére meg kell menteni és így fenn kívánja tartani a póthitelnyitási jogot az ő részére. Különben, mint mondá, a törvényhozó-testő függ, lehetlenné tenni minden háborut az által, hogy meg tagadja a hitelt. Mintha bizony a nép vére és pénze oly si- lány dolgok lennének, a melyek felett a francia kormány

kénye kedve szerint rendelkezhetik. Komikai hetást szütl Magne urnak a volt pénzügyminiszternek rajza Franzeiaország finansziális állapotáról, minthogy Fould ur néhány hét előtt éppen az ellenkezőt eszette. Casabianca gr. csak egy beszélt száz millióról, mintha csak annyi czentimes volna. 1852 óta 3,128,000,000 franknyi kölcsön tétetett. Ezt persze a keleti, olasz, syriai, chinai és más expedíciók okozták. Segur d'Aguesseau grófnak eszébe jutott a nagy politike körül ümlengni és kikelni az olasz politika, nevezetesen Napoleon herceg és ennek híres beszéde ellen. Kezdetben egymásra zorta a bókokat Fould urnak és a császárnak, kik eloszlatni igyekeznek a bizalmatlanságot. Volt erre tapsvihar; de szónok hirtelen fordulatot tesz és azmondja, hogy e bizalmatlanságnak más az oka. Elmondja, hogy a francia nemzet minő bizalommal viseltetett a krimi háboru alkalmával a császárral. E bizalmat még az olasz háboruja sem tudta megingatni. Mindezt még szívesen hallgatták. De szónok áttér beszédének utolsó pontjára, Piemont tüzelmére és Napoleon hgnek beszédére. Ekkor minden oldalról rátámadnak. Az elnök figyelmeztíti őt, hogy maradjon a tárgynál. A tárgynál vagyok — mondja a gróf — mert be akarom bizonyítani, hogy honnan ered a bizalmatlanság és a rossz finanszia. Többször egymásután elkezd beszédét e phrasissal: „Midőn mart. 1-jén Napoleon hg.” — de mindannyiszor félbeszakították. Vaillant tábornagy, Pietri, Canrobert, Baroche, Poniatovski hg stb. szavába vágnak. Mindezen azonban nem zavarja meg szónokot. Végre közte és az elnök közt párbeszéd fejlődik ki. Elnök kéri őt, hagyjon fel e tárggyal; szónok a szólásszabadságra hivatkozik, Elnök felkéri aztán szónokot, hogy maradjon az ügyviteli rend mellett; ez meg azt viszonzozza, hogy nem sérté meg a ház rendjét és így addig nem fog hallgatni, míg maga a kamra nem vonja meg tőle a szót. Az elnök azonban ezt nem tevén, szónok bevégzi beszédét. Napoleon hg. beszéde — ugymond — soha nyíltan nem desavouáltott. Dupin azzal igyekezik az előtte szólót lecsilapítani, hogy Napoleon hg. itt csak mint senator beszél és így beszédének csak az a jelentősége van, mint bármely tag beszédének. Beaumont gr. a követek részére azon jogot kívánta, hogy modositványokat tehessenek, Ezzel az ülés eloszlott.

— Garibaldi a Calabria-Ulterioie II. tartományi tanácsához egy hozzá intézett tödvözlő iratra válaszólag ezeket írta:

„Önök az elődek által kijelölt ösvényt el nem hagyták. Ha a határozás órája tñni fog, Olaszország ellenségek

rémületére fegyverben látandom önökötismét. E pillanat nincsen távol talán.

Készüljetelek el szívetekben a határozás pillanatára. Győzni fogunk. A tiétek. Garibaldi.”

A provvedimento s a catanzarói munkás-egylet e levelet körözték Kalabriában következő szavak kíséretében: „Vegye tudomásul e sorokat a nép, örömjongva álljon Olaszország zászlói alá. — Velence visszahódítása közel. Róma velünk lesz. A kinek kardja van, közzörülje!”

Ujabbak. A pár nap előtt külföldi lapokban megpendített bécsi ministerválság kérdésével, ma már csaknem valamennyi bécsi és pesti lap tüzetesen foglalkozik. Schmerling lovag állását a pénzügyi előterjesztéssel kivívott győzelme után sem tartják biztosnak. Egy feudális, clericalis és nemzeti elemekből alakulandó coalitionalis cabinetet helyeznek kilátásba. A mostani államminister utódául majd Clam-Martinicz grófot, majd Lichtenfels bárót emlegetik. Szó van Plener ur kilépéséről is, ki a darab idő óta ürességben levő legfelsőbb ellenőri hivatal elnökségét foglalná el, tárczáját pedig gr. Dessewffy Emil, gr. Zichy Ferencz vagy Pipicz bankigazgató venné át. Igazságügyminiszterül Resti Ferrarri elnököt emlegetik legföbben. Hogy mindez, főleg e pillanatban midőn ő Felsőge távul van a birodalmi fővárostól, még csak terv és combinatio, mondanunk is felesleges. Annyi elvitáhatlanul látszik, hogy a pártok közt heves tusa foly. A „P. N.” bécsi levelezője szerint az államminister ideges természetű levén, a közte és Clam-Martinicz gr. közti vita oly ingerlőleg hatott rá, hogy miatta rosul lett. Ezért ő excja jelenleg a kies fekvésű mölki apátságban keres szorakozást és üdülést.

— Egy sz. pétervári sürgöny szerint az orosz hivatalos lap Goresakoff hercegnek Balabine bécsi követhoz intézett jegyzékét közli, melyben a mondatik, hogy Ausztria oly előzményt hozott létre, mely Törökország nyugalma s Európa biztonságára nézve egy igen fontos elvet meggyengíteni alkalmatos.

Oroszország érzi köteleges beavatkozását — A Kopenhágában egy erélyes hazafias — A azon hó 1-én — A egyesítéséről — A tudatta, hogy végzett tettek az uni szöveget szilárdított. — M magyar várálybírái irszek-é az e

A „K. K.

Uj-York

ta, hogy

nak kiad

Sz. P.

közli Go

Ausztriáb

egyenkint

T. és

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(409)
34 1861

Birói árverés.

(3—3)

Kolozsvármegye törvényes derékszéke részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Szent-Katolnai Biró Lajos kir. kormányzékai titkár ur, mint Gegő József engedményese kérelmére, m. -gy. -monostori Kabós Mihály ur ellen ennek nemes Kolozsvármegyében Pusztaszent-Miklósban fekvő s biróilag 9258 o. é. forintra becsült földbirtokára és tartozékaira a végrehajtási árverés megengedtetvén, ennek Kolozsmegye Kolozsvárt lévő megyeháznál megartása végett 1862-ik évi februarius és martius 1-ő napjai, délelőtti 9 órától kezdődőleg tüzetek ki. — Melyre a venni kívánók oly hozzáállással hivatnak meg, miszerint a jószág becsült s az árverés feltételeit ezen nemes vármegye jegyzői irodájában megtekinthetik, azokról másolatokat vehetnek, a jószágon fekvő terhekről a táblázási könyvekből tudomást nyerhetnek; a vevő pedig a jószágon jelzalogilag fekvő adósságokat a vételár értékéig biróilag utalványozva átváltani köteles.

Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik a kijelölt birtokra nézve jelzalogos jogigényt vélnék tarthatni, hogy ezt a jószág eladatásáig, ezen törvényes derékszéknel annyival bizonyosabban jelentsék be, mert ellenesetben maguknak tulajdonítsák, ha a vételár felosztása közbejüvetelük nélkül fog végbemenni, s a mennyiben ez által a vételár kimerítették, az abból részesedésből kizáratnak. — Azon jelzalogos hitelezők, kik ezen n. vármegye székhelyén vagy annak közelében nem laknak, a vételár felosztásakor jogigényeik védelmezésére, itt helyett lakó felhatalmazottakat nevezzenek ki, s azok nevét és lakását ezen törvényes derékszéknek jelentsék be, ellenesetben, a mulasztók költsége és kockázatára. Nemes Kolozsvármegye törvényes derékszékének, mint váltótörvény-széknek 1861 decem. 11-én tartott üléséből

kiadta: Halmágyi Sándor t. főjegyző.

(416)

2162 1861.

Hirdetmény.

(3—3)

A Kolozsvár-városi törvényszék mint csődbíróság által ezennel közhírré tétetik, miszerint helybeli szürszabó Keresztei Daniel minden akárhol található ingó és ingatlan javaira a csőd megnyitástól; s perügyelő ügyvéd Tamásy Sándor, tömeggondnokul pedig Ákoncz János urak ideiglenesen választásig kinevezettek.

Ennélfogva mindazok, kik a csőd alá került vagyonhoz bármintemű igényt tartanak vagy öket illethetné, ezennel felhivatnak, hogy ebből igényeiket rendszeres írásban legfelyebb jövő 1862-ik évi február 10-ig ezen törvényszéknel jelentsék be. Ellenesetben az öket illethető tulajdoni, elsőbbségi, vagy zálogjogra nem tekintve a csődtömeghez minden igényeiket elvesztendik. Egyszersmind a csőd hitelezők felszólítatnak, hogy az ideiglenes perügyelő és tömeg gondnok megerősítése, vagy másoknak váiasztása végett 1862-ik évi február 20-án délután 3 órakor ezen Törvényszéknel annyival bizonyosabban jelenjenek meg, mivel meg nem jelenés esetén ezeknek kinevezése a csődi rendtartás szerint az ök veszélyökre hivatalból fog elintéztetni.

Végül mindazon hitelezők, kik ellen a köz-adós a vagyon átengedés kedvezményeit igénybe vették, e részbeni nyilatkozattal végett 1862-ik évi február 14-én délután 3 órára azon hozzáadással hivatnak meg, hogy kik azokat nekie önkint meg nem engedik, a közadós ellen indított büntető bírósági vizsgálat után fog határozat hozatni.

A Kolozsvár-városi törvényszéknel, december 17-én 1861.

Gothárd József, főjegyző.

(417)

1365 1861

Hirdetmény.

(2—3)

A Kolozsvár városi törvényszék, mint csőd bíróság által ezennel közhírré tétetik, miszerint helybeli zsemlés Gschveng István és neje Langer Magdolna még a felszoltott cs. kir. Kolozsvár kerületi törvényszék előtt idei aprilis 8-ikán bejelentett, és azon törvényszék által elfogadott határozatilag elrendelt csőd megnyitástól, s a csődszabály 26 és 179 §§. értelmében minden ingó és ingatlan javaik csőd alá rendeltetvén; mivel a közben jött törvényszék felosz-

latása miatt, az idei julius 20-ra kitűzött hitelezők csőd megnyitottak tekintetvén, még a felszoltott Vajna Sándor a jelenvolt hitelezők beléegyezésére rendez tömeggondnokul ideiglenesen rendes választásig

Ennek folytán mindazok, kik a csőd alá kerülőket illethetné, felhivatnak, hogy azokat írásban év január 30-ik napjáig ezen törvényszéknel nyilatkozzanak, hogy az öket illethető tulajdoni, elsőbbségi vagy minden igényüket elvesztendik.

Egyszersmind a csőd hirdetői felszólítatnak megerősítése, vagy mások választása végett a törvényszéknel multhatanul jelenjenek meg, a vezése a csőd törvényi rendtartás szerint az ö

Végül mindazon hitelezők, kik a közadósok ellen vették, e részbeni nyilatkozat tétel végett 1862-ik évi február 14-én délután 3 órakor ezen Törvényszéknel jelenjenek meg, hogy azon hitelezőkre, kik azt nem tettek, a közadósok ellen indított büntető bírósági vizsgálat után fog határozat hozatni.

A Kolozsvár-városi törvényszéknel, dec. 17-én 1861.

NEM HIVATALOS.

(421)

Kereskedéstinknek eddigi, főleg a nagyvált szerencsételve — fájdalommal kellett tapasztalni megjelölő napokon a vásárlók rendkívüli nagy lehetetlen volt szükségleteik bevásárolhatóságát kizárólag elengedelmet kérvény, hogy nem a szokott dőség miatt a Zsigmond Elek ur gőzmalmából szolgáhattunk. — Ennélfogva mély tisztelettel kérem, hogy jobb ünnepek alkalmával szükségleteiket néhány fogunk törekedni, hogy becses megrendeléseiket is ismert figyelemmel teljesíthessük. Kolozsvár, 1861. dec. 17.

(422)

Birtok

A Zilah-Szamosújvári kövezett utvonalon Pánczél Cseben — egy, 11. holdos telken 265 hold — a szomszéd Réceze Kereszturi határ eladó. — Ertekezni lehet helyt a tulajdonos k. Torda-utca 6-dik sz. háznál: mérnök Boda.

(423)

STEINER

könyvtáránál Kolozsvárt pár

Utasi

az Erdélyben megszerzett jelentések valószínűsítés

mely a hajdoni urbér-jogosított földesurasággal szóval mindazoknak, kik urbéri tízed-járak különös figyelmök